

6. LUOKKA

Vuorovaikutus ja kaveritaidot

Tehtävien tarkoituksena on kaveritaitojen vahvistaminen sekä omien kaveritaitojen arviointi ja harjoittelu.

Välineet: Kaveritaitoni-moniste jokaiselle oppilaalle sivulta 3, Kaveritaito-Aliaksen sanat sivulta 4 (tulostetaan tarvittaessa useampi kappale).

Aloitukset ja työskentely: KAVERITAITONI

Jokaiselle oppilaalle jaetaan tuloste sivulta 3 ja ohjeistetaan lomakkeen täyttäminen.

Lomakkeen täyttöohjeet:

Tarkastele kaveritaitolistaa. Listassa on seitsemän kaveritaitoa, joiden jokaisen alle on kirjoitettu, mistä osa-alueista ne koostuvat. Arvioi asteikolla 1–5 omia kaveritaitojasi tällä hetkellä.

Asteikko

1 = haluan kehittyä paljon

2 = haluan kehittyä hieman

3 = ihan ok

4 = tässä olen aika hyvä

5 = tässä olen erinomainen

Oppilaiden täytettyä lomakkeensa heitä pyydetään keskustelemaan pareittain tai pienissä ryhmissä siitä, missä tilanteissa kaveritaitoja voisi harjoitella. Esimerkiksi jos oppilas arvioi neuvottelutaitonsa olevan nyt 1–2, ryhmässä mietitään yhdessä, missä arjen tilanteessa neuvottelutaitoja voisi kehittää.

Parikeskustelujen jälkeen käydään yhteinen keskustelu. Opettaja voi tehdä yhteenvetoa oppilaiden ajatuksista ja antaa käytännön esimerkkejä. On hyvä painottaa sitä, että jokainen kehittyy kaveritaidoissa vielä aikuisenakin, ja niitä voi kehittää ihan tavallisissa arkielämän tilanteissa. Esimerkkejä on seuraavalla sivulla.

ESIMERKKEJÄ:

YHTEISTYÖTAIDOT

- Kun tulen aamulla kouluun, tervehdin kavereita ja opettajia.

NEUVOTTELUTAIDOT

- Kun välitunnilla mietitään, mitä tehdään, otetaan kaikkien porukkaan kuuluvien mielipiteet huomioon ja perustellaan omat toiveet. Ei huutoäänestyksiä eikä ”suosituin tyyppi päättää aina -ratkaisuja”.

EMPATIATAIDOT

- Kun kaverilla on asiaa, katson häntä silmiin ja kuuntelen. En keskeytä. Kysyn tarkentavan kysymyksen.

RISTIRIITOJEN RATKAISUTAIDOT

- Kun kaverin kanssa tulee riitaa, menen tekemään sovintoaloitteen.

JÄMÄKKYYS

- Kun seuraavan kerran tehdään ryhmätyötä, voin harjoitella jämäkkyyttä sanomalla oman mielipiteeni painokkaammin.

Lopetus: KAVERITAITO-ALIAS

Lopuksi pelataan Kaveritaito-Aliasta. Peliä voidaan pelata opettajan valinnan mukaan joko koko luokka yhdessä tai pienissä ryhmissä. Jos koko luokka pelaa yhdessä, opettaja näyttää tulostamastaan sanalistasta sanan oppilaalle, joka tulee luokan eteen selittämään sanan. Jos pelataan pienryhmissä, opettajan kannattaa tulostaa useampi sanalista ja leikata sanat irti, jolloin oppilaat nostavat pinosta sanaliuskan ja selittävät sen.

PELIN OHJE

Selitä sana tai näyttele se. Muista, ettet saa sanoa lapussa olevaa sanaa. Sanan ensimmäisenä oikein arvannut saa pisteen.

Lähde [Kaveritaitoja-ohjelma](#).

KAVERITAITONI

Tarkastele kaveritaitolistaa. Listassa on seitsemän kaveritaitoa, joiden jokaisen alle on kirjoitettu, mistä osa-alueista ne koostuvat. Arvioi omia kaveritaitojasi tällä hetkellä asteikolla 1–5.

Asteikko

1 = haluan kehittyä paljon

2 = haluan kehittyä hieman

3 = ihan ok

4 = tässä olen aika hyvä

5 = tässä olen erinomainen

1. Yhteistyötaidot _____
 - toisten huomioiminen
 - kannustaminen
 - kiittäminen
 - keskusteleminen
 - kritiikin antaminen
 - kritiikin vastaanottaminen
2. Neuvottelutaidot _____
 - erilaisten näkökulmien hyväksyminen ja kunnioittaminen
 - mielipiteen ilmaisu rakentavasti
3. Empatiataidot _____
 - kuuntelemisen taito
 - kyky olla läsnä
 - kyky kohdata ja ymmärtää toisen kokemusta
4. Ristiriitojen ratkaisutaidot _____
 - kyky pyytää ja antaa anteeksi
 - rakentava vuorovaikutus toisten kanssa
 - kuuntelemisen taito
5. Jämäkkyys _____
 - vastuun ottaminen omista tarpeista
 - osaa sanoa EI
 - uskaltaa tuoda esiin mielipiteensä
6. Taito pyytää apua _____
 - taitoa hakea apua
 - osaa tukea kaveria
7. Lojaalius toisia kohtaan _____
 - ei kerrota salaisuuksia
 - luotettavuus

KAVAERITAITO-ALIAS – sanat

ymmärtää

uskaltaa

kannustaa

puolustaa

ristiriita

väärinymmärrys

anteeksi

kaveri

kiitos

hauskanpito

empatia

jakaminen

kuunnella

eleet

kunnioittaa

uskollisuus

luotettava

läheisyys

rehellinen

erilaisuus

hymy

halaus

ilme

tervehtiminen

ilo

yhteistyö

rohkea

hyväksyminen

rohkea

auttaa

rohkea

ystävä

tunne

yhdessä

sovinto

yhteydenpito

keskustella

kohdata

ole hyvä